

dech napadeného rozsudku uvažuje se případně, že, i kdyby oněch premií nebylo, nebyl obžalovaný Č., jehož zvlášť se ona úvaha týká, oprávněn, obnosy mu svěřené zadržeti a používati jich ke krytí schodků, vznikajících snad následkem omylného vyplňování doplatkových lístků, jelikož za správný výkon a za škodu, způsobenou vlastní neopatrností, ručil svým jměním. Rozsudkové zjištění, týkající se těchto premií, zní přesně v ten smysl, že je obžalování stejně jako jiní průvodčí vlaků dostávali za tím účelem, aby případné schodky, které by jim snad vznikly následkem omylů při vystavování (doplatkových) lístků, mohly uhraditi ony premie. Jak patrně, jest zavedení premií v nejtěsnější souvislosti s opatřením, jímž průvodčí vlaků, tudíž i obžalování, pověření byli vybíráním doplatků na jízdě od cestujících a jímž, jak shora dolíčeno bylo, na ně přenesena byla jistá úřední funkce. Snaží se tudíž zmateční stížnost obžalovaného Ž-a marně dodatí právnímu poměru mezi drahou a obžalovanými zdání smlouvy rázu jen soukromého. Další námitka zmateční stížnosti obžalovaných Sch-a a K-a, že jednání stěžovatelů nezakládá ani skutkové podstaty zločinu podvodu, je bezpředmětna vzhledem k tomu, že rozsudkem podřaděno bylo jednání jejich a to, jak z hořejších úvah na jevo vychází, správně jen skutkové podstatě zločinu zpronevěry. Podrobné vývody, jimiž zmateční stížnost námitku provádí, nejsou uplatňováním ani jednoho ani druhého z hmotněprávních důvodů zmatečnosti, jichž se dovolává číselně, neboť tvrzením, že stěžovatelé neobdrželi nikdy většího obnosu, než který odvedli dráze a který je uveden na prvopisu doplatního lístku, a že opak nebyl zjištěn, že dále jejich doznání, k němuž prý došlo pod nátlakem domluv a ujištění, že to bude míti za důsledek zastavení řízení, neodpovídalo pravdě, a že konečně i správa státních drah počítá, poskytujíc premie, s omyly průvodčích vlaků, jež prý v tomto případě stěžovatelé vysvětliti s to nejsou, ocitá se v rozporu s rozsudkovými zjištěními, dle §u 288 čís. 3 tr. ř., pro ni i pro zrušovací soud závaznými, dle nichž všichni obžalování, mezi nimi tudíž i stěžovatelé dopouštěli se při vybírání nedoplatků (doplatků) na jízdě nesprávností tím, že na prvopisech doplatkových lístků buď obnosy, které vybrali, přepisovali na obnosy menší, nebo měnili vozovou třídu na třídu nižší, obnosy pak, vzniklé tímto rozdílem, neodvedli státní pokladně, nýbrž si je přivlastnili. Tato zjištění rozsudková zakládají se arci, pokud jde o oba stěžovatele, mimo jiné i na doznání jejich v řízení disciplinárním, stěžovatelé však za soudního řízení trestního nenamítali ničeho proti správnosti tohoto doznání, netvrdili zejména, že by k němu bylo došlo pod jakýmkoli nátlakem a že by skutečnosti jimi doznané neodpovídaly pravdě.

Čís. 1207.

K veřejným úředníkům ve smyslu §u 153 tr. zák. nelze počítati všechny osoby uvedené v §u 68 tr. zák. Náleží sem člen obecního zastupitelstva. Uplatňování odchýlného stanoviska v otázce jazykové není zneužitím moci úřední, jež by vylučovalo použití §u 153 tr. zák.

(Rozh. ze dne 7. května 1923, Kr I 318/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 25. listopadu 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem nedokonaného těžkého ublížení na těle dle §u 8 a 153 tr. zák.

Důvody:

Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. tvrdí zmateční stížnost, že člen obecního zastupitelstva, jenž byl obžalovaným v tomto případě napaden, nepoužívá zvláštní ochrany §u 153 tr. zák. Zákon a i judikatura bývalého nejvyššího soudu rozlišuje prý mezi úředníkem v širším slova smyslu dle §u 68 tr. zák. a v užším dle odstavce druhého §u 101 tr. zák. a má prý toto ustanovení na zřeteli jen osoby, jež se starají o záležitosti státní, což prý o členech obecního zastupitelstva nelze tvrditi. Při ochraně dle §u 153 tr. zák. dlužno prý vždy uvážiti a zjistiti, zda chráněná osoba vůbec obstarává nějaké záležitosti vlády nebo vykonává příkazu nebo povolání k tomu se nesoucí. Toho prý u člena obecního zastupitelstva není; obstaráváť prý obec úkony státních úřadů jen, když se zákony neb úřady její pomocí dovolávají, a v důsledku toho obstarává prý člen obecního zastupitelstva takové úkony jen tehdy, když k nějaké takové činnosti byl zvláště zmocněn. Stížnost jest bezdůvodná. Má sice pravdu, pokud tvrdí, že k veřejným úředníkům ve smyslu §u 153 tr. zák. nelze počítati všechny ty osoby, jež jsou v §u 68 tr. zák. jmenovány. Jsouť v tomto ustanovení uvedeny vedle veřejných úředníků také ještě jiné osoby, kterým s ohledem na jejich okruh působnosti povahy veřejnoprávní poskytuje se stejná ochrana při výkonu jejich služby. Na správné stanovisko staví se stížnost též v tom směru, že k veřejným úředníkům dle §u 153 tr. zák. dlužno řaditi jen ty, u nichž jsou dány předpoklady druhého odstavce §u 101 tr. zák., dle něhož jest za úředníka považovati toho, kdo mocí přímého nebo nepřímého veřejného příkazu je povinen obstarávati záležitosti vlády, ať je vzat do přísahy nebo ne. Neprávem tvrdí však stížnost, že v členu obecního zastupitelstva, o nějž v tomto případě jde, nelze spatřovati úředníka, obstarávajícího záležitosti vládní. Jimi sluší rozuměti soubor zařízení veřejného práva, jimiž upravují se veřejné, tudíž samé všeobecnosti neb aspoň určitých kruhů státních občanů bezprostředně se dotýkající záležitosti. Uskutečnění tohoto státního neb obecního účelu může se diti nejen orgány státními, nýbrž také orgány samosprávných těles, tvořících součást státního celku a organismu. V tomto případě zavdala dle zjištění rozsudku podnět ku svolání mimořádné schůze obecního zastupitelstva okolnost, že starosta obce Augustin H. patrně v dohodě s německými členy zastupitelstva a s opomenutím českých členů zaslal okresní politické správě v D. přípis, ve kterém se žádalo, by veškeré spisy na obec řízené byly zasílány jazykem německým, jinak že budou vráceny. Čeští členové podali proti tomu protest, žádajíce, by starosta byl své funkce zbaven, za kteroužto příčinou byla svolána zmíněná schůze. Podnět ku svolání schůze a ku jednání v ní zavdala proto otázka, týkající se užívání státního, oficiálního jazyka v úředním styku obce O. s okresní politickou správou. Otázka tato nespadá samozřejmě jen do

tak zvaného samostatného oboru působnosti jmenované obce, nýbrž dotýká se zájmu státního, veřejného, zvláště když zásady jazykového práva v republice Československé, zejména i pokud jde o samosprávné úřady, zastupitelské sbory a veškeré veřejné korporace ve státě, jsou stanoveny zákonem ze dne 29. února 1920, čís. 122 sb. z. a n. Je-li tudíž zjištěno, že Eduard K. byl jako člen obecního zastupitelstva účasten zmíněného zasedání, že na jednání bral podíl, čině návrh, o němž pak bylo provedeno hlasování, nemůže býti pochybnosti o tom, že činnost jeho týkala se záležitostí vlády, že on záležitosti vlády dle mluvy zákona obstarával a že ho proto považovati dlužno za veřejného úředníka ve smyslu §u 153 tr. zák. Na věci nemění ničeho, že náměstkovi starosty, Františku P-ovi, jednalo se vlastně jen o zjištění, zda starosta H. odeslal dotyčný dopis s vědomím ostatních německých zástupců či nikoli, tedy o konstatování faktu, poněvadž celá akce měla přec jen v důsledcích svých vésti k úpravě otázky užívání státního jazyka při úřadování obecním. Pokud zmateční stížnost snaží se popírati, že obžalovaným nebyl podniknut útok na jmenovaného člena obecního zastupitelstva za vykonávání jeho povolání, ocitá se v rozporu se zjištěními rozsudku, dle nichž obžalovaný hned po návrhu K-ově na vyslovení důvěry starostovi a po odhlasování toho návrhu uchopil židli, zdvihl ji do výše a chtěl ji mrštiti proti K-ovi a že teprve poté bylo zasedání skončeno. Ostatně propůjčuje zákon ochranu veřejnému úředníku nejen proti útokům na jeho tělesnou integritu po dobu výkonu jeho povolání, nýbrž též proti útokům, k nimž došlo mimo tu dobu, jež jsou však ve věcné, příčinné spojitosti s vykonáváním jeho povolání, kde tedy vykonávání toto bylo podnětem, z něhož pachatel veřejného úředníka napadl; o tom nemůže však v tomto případě býti sporu. Zmateční stížnost namítá dále, že člen obecního zastupitelstva K., schvaluje jednání starosty H-a, kterým zakazoval si vůbec veškeré dopisování ve státní řeči se strany nadřízeného úřadu státního, schvaloval jednání protizákonné a že pro tuto protizákonnost svého počínání nemůže se mu dostati zvláštní ochrany §u 153 tr. zák. Na to dlužno odvětití, že jen v případě, kdyby na straně napadeného člena obecního zastupitelstva šlo o úkon, jenž by se označiti musil za přímé zneužití vykonaného povolání, nemohlo by se tvrditi, že tělesné poškození stalo se pro výkon povolání, poněvadž takový úkon nebyl by již kryt pojmem výkonu povolání, nýbrž vypadal by z jeho rámce. Za takovou nelze však činnost člena K-a ještě označiti. Šlo tu v podstatě pouze o uplatňování odchylného stanoviska v otázce jazykové, které nelze beze všeho prohlásiti za čin zlomyslný, tedy za zneužití úředního povolání. Ani zákon ze dne 29. února 1920 čís. 122 sb. z. a n. nevylučuje v §u 7 možnost sporů o užívání jazyka při různých úřadech i samosprávných, takže výtku zmateční stížnosti dlužno odmítnouti jako bezdůvodnou.

Čís. 1208.

Výrok lesního orgánu, přistihnuvšího občany určité obce při krádeži, že »v oné obci jsou vůbec zloději, že v každém druhém domě jest zloděj,« nevztahuje se ještě na všechny příslušníky obce (§ 496 tr. zák.).

(Rozh. ze dne 7. května 1923, Kr I 315/23.)